

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion, Alerguș Constantin,

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Serbinov Igor, prin care se solicită casarea parțială a sentinței Sesiunii Extraordinare a Judecătoriei de Circumscripție Odessa din 19 februarie 1927, în cauza penală privindu-l pe

Postica Luca Petrovici, născut în anul 1889,
originar din s. Coșnița, r-nul Dubăsari

Termenul de examinare a cauzei:

de la: 07 aprilie 2015 - 12 mai 2015

în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Sesiunii Extraordinare a Judecătoriei de Circumscripție Odessa din 19 februarie 1927, Postica Luca Petrovici, a fost condamnat în baza art. 66 alin. (1), 98 alin. (2) Cod penal al RSSU (redacția an. 1922), cu aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 58 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa capitală și confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că Postica L., a fost recunoscut vinovat și condamnat de faptul că, în aprilie 1925 fiind racolat de către organele GPU în calitate de informator, primind misiune secretă de spionaj și mijloace pentru îndeplinirea acesteia, fără a comunica organelor GPU, a fugit în România. Pe teritoriul României, inculpatul a fost racolat de către serviciul de spionaj român în calitate de informator pentru a activa pe teritoriul sovietic, în favoarea statului român. Inculpatul, în același an a trecut de mai multe ori în mod ilegal frontiera de stat pe teritoriul sovietic cu misiuni de spionaj.

Acțiunile lui Postica L. au fost încadrate conform prevederilor art. 66 alin. (1) Cod penal al RSSU (redacția an. 1922) - *spionaj, adică de transmitere, sustragere sau colectare a informațiilor care constituie un secret de stat ocrotit, în mod special, unor state străine, organizații contrarevoluționare*, precum și art. 98 alin. (2) Cod penal al RSSU, adică, *plecarea peste hotarele URSS sau intrarea în țară fără pașapoarte de model stabilit sau fără autorizație din partea autorităților respective*.

3. Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare invocând prevederile 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în care solicită casarea parțială a sentinței sus nominalizate în partea condamnării în baza art. 66 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Postica L., pe motiv că, la materialele dosarului nu se conțin probe ce ar confirma vinovăția inculpatului de spionaj, așa cum prevedea dispoziția art. 66 alin. (1) Cod penal al RSSU (redacția an. 1922).

Sentința de condamnare a fost pronunțată de instanța de judecată doar în baza declarațiilor depuse de inculpat, fără a fi cercetate și alte probe.

Instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea era obligatorie.

Astfel, condamnarea lui Postica L., pentru spionaj constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, întrucît a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil. În consecință, hotărîrea judecătorească în cauză, urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Postica L., în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Prin urmare, inculpatul Postica L., în conformitate cu art. 3 al Legii 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

Totodată, condamnarea lui Postica L. pentru infracțiunea prevăzută de art. 98 alin. (2) Cod penal, adică plecarea peste hotarele URSS sau intrarea în țară fără pașapoarte de model stabilit sau fără autorizație din partea autorităților respective, necesită a fi menținută, întrucît infracțiunea în cauză este de drept comun, ce nu cade sub incidența Legii RM nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

4. Judecînd argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis cu casarea parțială a hotărîrii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Totodată, Colegiul penal menționează că, la 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Conform art. 3 lit. a) din Legea Republicii Moldova privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru „*crime de stat*”.

În temeiul celor constatate și prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul constată prezența în speță a motivelor întemeiate pentru a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă în partea condamnării lui Postica L., în baza art. 66 alin. (1) Cod penal al RSSU (redacția an. 1922), a o casa în această parte și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a înceta procesul penal pe acest capăt de învinuire, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, prin urmare și reabilitarea condamnatului.

5. În conformitate cu art. art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Se admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Serbinov Igor, se casează parțial sentința Sesiunii Extraordinare a Judecătoriei de Circumscripție Odessa din 19 februarie 1927, în partea condamnării lui **Postica Luca Petrovici**, în baza art. 66 alin. (1) Cod penal al RSSU (redacția an. 1922), cu încetarea procesului penal pe acest capăt de învinuire, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia în fața societății, și reintegrarea în drepturi, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

În rest sentința se menține.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 12 mai 2015.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecători:

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

Alerguș Constantin